

“TƯ CÁCH NGƯỜI CÁCH MẠNG” TRONG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VÀ CÔNG TÁC PHÒNG, CHỐNG THAM NHÜNG Ở NƯỚC TA HIỆN NAY

ThS. PHẠM THÀNH NAM*

1. Trong hệ thống lý luận cách mạng của Hồ Chí Minh, vấn đề đạo đức cách mạng giữ một vị trí quan trọng. Trong tác phẩm “Đường Kách mệnh” năm 1927 - cảm nang đào tạo lớp cán bộ cách mạng đầu tiên của Đảng, Hồ Chí Minh đã bàn về “Tư cách người cách mạng”. Cùng với việc đề cập đến chuẩn mực đạo đức của con người nói chung, Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm bàn nhiều về đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên. Theo Người, cách mạng là công việc cực kỳ khó khăn, vất vả, đòi hỏi người cách mạng phải có tư cách cách mạng mới dám hy sinh lợi quyền cá nhân về vật chất, tinh thần, thậm chí hy sinh cả tính mạng vì lợi quyền chung - lợi quyền của nhân dân. Phải có đạo đức cách mạng thì người cách mạng mới hết lòng với sự nghiệp, mới đoàn kết và động viên được người khác. Cách mạng là sự nghiệp của quần chúng nhân dân, nhưng nhân dân cần được tổ chức, giác ngộ cách mạng và có người dẫn đường. Cán bộ là gốc của mọi công việc. Mọi việc thành bại đều liên quan tới cán bộ tốt hay xấu. Cán bộ, đảng viên là tấm gương của nhân dân, luôn là những người đi trước, làm trước để nhân dân noi theo.

Xác định vị trí đặc biệt quan trọng của người cán bộ, đảng viên đối với sự nghiệp cách mạng, đối với Tổ quốc và nhân dân, ngay trong tác phẩm “Đường Kách mệnh”, Hồ Chí Minh đã nêu lên những chuẩn mực

đạo đức cần thiết của người cách mạng mà Người gọi là “*Tư cách người cách mạng*”. Đó là: *đối với mình* phải cẩn kiêm, hoà mà không tư, cả quyết sửa lỗi mình, cẩn thận mà không nhút nhát, hay hỏi, nhẫn nại, hay nghiên cứu, xem xét, vị công vong tư, không hiếu danh, không kiêu ngạo, nói thì phải làm, giữ chủ nghĩa cho vững, hy sinh, ít lòng ham muốn về vật chất, bí mật. *Đối với người* phải khoan thứ, với đoàn thể thì nghiêm, có lòng bày vẽ cho người, trực mà không táo bạo, hay xem xét người. *Đối với việc* phải xem xét hoàn cảnh kỹ càng, quyết đoán, dũng cảm, phục tùng đoàn thể¹.

Có thể thấy, Hồ Chí Minh đặt yêu cầu rất cao về chuẩn mực đạo đức đối với bản thân người cách mạng. Nếu *đối với người* và *đối với việc* chỉ có ba đến bốn chuẩn mực thì *đối với mình*, Người đề ra tới 14 chuẩn mực đạo đức. Từ 14 chuẩn mực này, Hồ Chí Minh đã khái quát thành đạo đức của người cán bộ, đảng viên: cẩn, kiêm, liêm, chính, chí công vô tư, đặt nền tảng cho việc xây dựng một nền đạo đức mới.

Hồ Chí Minh coi việc giáo dục đạo đức cách mạng là một trong những nguyên tắc cơ bản, nhằm xây dựng những con người cách mạng chân chính để tiến tới xây dựng một Đảng cách mạng chân chính của giai cấp công nhân Việt Nam. Đạo đức của

* Học viện Hành chính

người đảng viên cộng sản được đề cập trong hệ thống các tác phẩm của Người phù hợp với truyền thống đạo đức của dân tộc ta, đáp ứng yêu cầu của cách mạng và cũng rất đúng với nguyên lý của chủ nghĩa Mác - Lênin về đạo đức người cách mạng. Nó tiếp thêm sức mạnh và định hướng phấn đấu cho tất cả những ai yêu nước thương nòi, muốn giải phóng quê hương đất nước khỏi mọi áp bức bóc lột, xây dựng đất nước theo hướng dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, văn minh. Có thể nói, việc lấy tiêu chuẩn đạo đức làm một trong hai tiêu chuẩn (đức và tài) của người cán bộ cách mạng, người đảng viên cộng sản, ngay từ khi chuẩn bị về chính trị, tư tưởng và tổ chức cho sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam đã là một sáng tạo độc đáo, mang đậm dấu ấn Hồ Chí Minh, thể hiện một quan niệm mới về nhân sinh quan, thế giới quan cách mạng, về ý thức và phương pháp tư tưởng trên lập trường của giai cấp công nhân.

2. Trong hệ thống đạo đức cách mạng, Hồ Chí Minh phê phán gay gắt chủ nghĩa cá nhân và nạn tham ô, tham nhũng của cán bộ, đảng viên. Theo Người, đây là những căn bệnh nguy hiểm nhất đối với mỗi cá nhân cũng như đối với một đảng cầm quyền, là kẻ thù hung ác của đạo đức cách mạng xã hội chủ nghĩa², vì nó để ra hàng trăm thứ bệnh nguy hiểm: quan liêu, mệnh lệnh, bè phái, chủ quan, tham ô, lãng phí... Nó trói buộc, bịt mắt những nạn nhân của nó, những người này bất kỳ việc gì cũng xuất phát từ lòng tham muôn danh lợi, địa vị cho cá nhân mình chứ không nghĩ đến lợi ích của giai cấp, của nhân dân³.

Hồ Chí Minh cũng chỉ rõ giữa chủ nghĩa cá nhân và tham ô, tham nhũng có mối quan hệ biện chứng chặt chẽ. Bởi lẽ, do thiếu đạo đức cách mạng, do cá nhân chủ nghĩa mà sinh ra tham ô. Người nói: "Chủ nghĩa cá nhân như một thứ vi trùng rất độc, nảy sinh ra các bệnh nguy hiểm như lười biếng, ngại gian khổ, khó khăn, tham lam, trục lợi, thích địa vị, quyền hành, tham ô, hủ hoá, lãng phí, xa hoa..."

Cũng do cá nhân chủ nghĩa mà mất đoàn kết, thiếu tính tổ chức kỷ luật, kém tinh thần trách nhiệm, không chấp hành đúng đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, làm hại lợi ích cách mạng, của nhân dân. Tóm lại, do chủ nghĩa cá nhân mà phạm nhiều sai lầm"⁴.

Người còn chỉ ra rằng, tham ô, lãng phí và bệnh quan liêu là kẻ thù của nhân dân, bộ đội và Chính phủ..., nó phá hoại đạo đức cách mạng cần kiệm liêm chính... Nó là một thứ giặc trong lòng, "giặc nội xâm"... Vì vậy, chống tham ô, lãng phí và bệnh quan liêu cũng quan trọng và cần kíp như việc đánh giặc trên mặt trận. Đây là mặt trận tư tưởng và chính trị.

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặc biệt quan tâm giáo dục rèn luyện nâng cao đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên và bản thân Người luôn là tấm gương sáng về đạo đức cách mạng. Trước khi đi xa, Người vẫn không quên căn dặn phải thường xuyên "nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân". Nhiều thế hệ cán bộ cách mạng trong công cuộc đấu tranh vì độc lập dân tộc và xây dựng đất nước đã noi theo Người, rèn luyện, giữ gìn đạo đức cách mạng, thuỷ chung, trong sáng, luôn được nhân dân tin yêu, mến phục. Nhờ đó, Đảng ta đã vững vàng vượt qua những sóng gió thử thách để chèo lái con thuyền cách mạng đến bến bờ thắng lợi. Rèn luyện, giữ gìn tư cách người cách mạng là nguyên tắc "dĩ bất biến" đối với công tác xây dựng Đảng nói chung, công tác phòng, chống tham nhũng nói riêng trước đây và hiện nay của Đảng ta.

3. Nước ta đang bước vào thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, tiếp tục thực hiện nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, chủ động hội nhập quốc tế cả chiều rộng và chiều sâu, phấn đấu cho mục tiêu: dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh, đến năm 2020, về cơ bản trở thành nước công nghiệp và vào khoảng giữa thế kỷ XXI trở thành nước công nghiệp phát triển theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

Tuy nhiên, trong bối cảnh đất nước ta hiện nay, với những tác động của mặt trái kinh tế thị trường và sự chống phá của các thế lực thù địch, những giá trị đạo đức cách mạng mà Hồ Chí Minh đã dày công xây dựng, vun đắp cho các thế hệ cán bộ cách mạng đang đứng trước nguy cơ xói mòn, suy giảm. Tình trạng suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống... mà biểu hiện cao nhất là tình trạng tham nhũng của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên có tác động khôn lường tới vai trò lãnh đạo của Đảng, tới sự tồn vong của chế độ xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Báo cáo Chính trị tại Đại hội Đảng lần thứ IX khẳng định, điều cần nhấn mạnh là tình trạng tham nhũng và suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên đang cản trở việc thực hiện đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, gây bất bình và làm giảm lòng tin trong nhân dân. Cho nên, Đảng chủ trương: “Tăng cường tổ chức và cơ chế, tiếp tục đẩy mạnh cuộc đấu tranh chống tham nhũng trong bộ máy nhà nước và toàn bộ hệ thống chính trị, ở các cấp, các ngành, từ trung ương đến cơ sở”⁵.

Đại hội lần thứ X của Đảng cũng nêu thực trạng: “Thoái hoá, biến chất về chính trị, tư tưởng, về đạo đức, lối sống; tê quan liêu, tham nhũng, lãng phí, sách nhiễu dân trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên diễn ra nghiêm trọng, kéo dài, chưa được ngăn chặn, đẩy lùi, nhất là trong các cơ quan công quyền, các lĩnh vực xây dựng cơ bản, quản lý đất đai, quản lý doanh nghiệp nhà nước và quản lý tài chính, làm giảm lòng tin của nhân dân đối với Đảng. Đó là một nguy cơ lớn liên quan đến sự sống còn của Đảng, của chế độ”⁶.

Tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, một lần nữa Đảng ta chỉ rõ: “Tình trạng suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên và tình trạng tham nhũng, lãng phí, quan liêu, những tiêu cực xã hội chưa được ngăn chặn, đẩy lùi mà còn tiếp tục diễn biến phức tạp, cùng với

sự phân hoá giàu nghèo và sự yếu kém trong quản lý, điều hành của nhiều cấp, nhiều ngành làm giảm lòng tin của nhân dân với Đảng và Nhà nước, đe doạ sự ổn định, phát triển của đất nước.”⁷

Có thể thấy, tình trạng tham nhũng ở nước ta trong những năm đầu thế kỷ XXI là nghiêm trọng và chưa được ngăn chặn. Tham nhũng diễn ra ở hầu hết mọi ngành nghề, mọi địa phương, đặc biệt trong các lĩnh vực quản lý đất đai, xây dựng, quản lý hành chính, giao thông, các ngành liên quan đến đào tạo con người hay cứu giúp con người như giáo dục, y tế, chính sách xã hội; các ngành bảo vệ pháp luật như công an, kiểm sát, tòa án... Nguyên nhân chủ yếu của tình trạng trên là do sự xuống cấp về đạo đức cách mạng của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên hiện nay. Tư cách người cách mạng của một bộ phận cán bộ cần phải được xem xét nghiêm túc để có giải pháp khắc phục.

Tại Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khoá XI, Đảng ta đã công khai chỉ ra những yếu kém, khuyết điểm, đặc biệt là về đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên và cho rằng, những yếu kém đó đã thể hiện mức độ nghiêm trọng của tình trạng suy thoái về đạo đức, lối sống trong Đảng. Nguy hiểm hơn là: “Một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trong đó có những đảng viên giữ vị trí lãnh đạo, quản lý, kể cả một số cán bộ cao cấp, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, với những biểu hiện khác nhau về sự phai nhạt lý tưởng, sa vào chủ nghĩa cá nhân, ích kỷ, cơ hội, thực dụng, chạy theo danh lợi, tiền tài, kèn cựa, địa vị, cục bộ, tham nhũng, lãng phí, tuỳ tiện, vô nguyên tắc...”⁸.

4. Trước tình hình tham nhũng nói riêng, sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống của một bộ phận không nhỏ của cán bộ, đảng viên nói chung, việc học tập, vận dụng những giá trị đạo đức cách mạng của Hồ Chí Minh ngay từ trong tác phẩm đầu tiên cho đến những tác phẩm cuối đời của Người để giáo dục tư cách người cách mạng cho cán bộ, đảng viên trong cuộc đấu tranh chống tham nhũng là

yêu cầu cấp bách hiện nay. Nhiệm vụ này có hai ý nghĩa quan trọng, như trong Bài nói chuyện của Bác Hồ tại Hội nghị cán bộ cao cấp của Đảng và Nhà nước đã chỉ rõ: *một là*, làm cho mọi người nâng cao tinh thần trách nhiệm, tinh thần làm chủ, ý thức bảo vệ của công, hăng hái thi đua tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm để xây dựng nước nhà, để nâng cao đời sống của nhân dân; *hai là*, giúp cho cán bộ và đảng viên giữ gìn phẩm chất cách mạng, cần kiệm liêm chính, chí công vô tư, một lòng một dạ phục vụ nhân dân, phục vụ cách mạng. Do đó mà nhân dân ta đã đoàn kết càng đoàn kết thêm, lực lượng ta đã hùng mạnh càng hùng mạnh thêm.

Để góp phần thực hiện được lời dạy của Hồ Chí Minh, theo chúng tôi, cần quan tâm đến một số biện pháp sau:

Thứ nhất, giáo dục đạo đức cách mạng gắn liền với đấu tranh bài trừ chủ nghĩa cá nhân. Việc bồi dưỡng, rèn luyện nâng cao đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân trong cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh là nhiệm vụ hàng đầu trong công tác cán bộ của Đảng hiện nay. Trước hết, thực hiện tốt *Cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh* một cách thiết thực, hiệu quả, tạo niềm tin trong Đảng và trong nhân dân. Cụ thể, phải thường xuyên giáo dục đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên. Qua đó, nâng cao nhận thức, trách nhiệm, giúp cán bộ, đảng viên tích cực tu dưỡng, rèn luyện về phẩm chất đạo đức, nhân cách và phong cách có hiệu quả chủ nghĩa cá nhân ích kỷ. Đặc biệt, làm cho mọi người hiểu rõ chủ nghĩa cá nhân là kẻ thù nguy hiểm mà mỗi người chúng ta phải luôn cảnh giác để phòng và kiên quyết đấu tranh.

Thẩm nhuần tư tưởng của Hồ Chí Minh: chủ nghĩa cá nhân là nguồn gốc sinh ra tham nhũng, là thứ giặc nội xâm, là “kẻ thù khai nguy hiểm vì nó không mang gươm, mang súng mà nó nằm trong tổ chức của ta, để làm hỏng việc của ta”⁹, “việc đấu tranh với kẻ thù ở ngoài tiền tuyến bằng súng, bằng gươm còn dễ, nhưng việc đấu tranh với kẻ địch trong

người, trong nội bộ, trong tinh thần, là một khó khăn, đau xót”¹⁰, đòi hỏi Đảng phải kiên quyết diệt bỏ chủ nghĩa cá nhân trong mỗi con người cán bộ, đảng viên, trong bộ máy Đảng mới có thể đem lại hiệu quả trong công tác phòng, chống tham nhũng. Bên cạnh đó, Đảng phải thực hành kỷ luật nghiêm minh, Nhà nước phải có các thể chế, luật pháp cụ thể, rõ ràng; phải biết dựa vào quần chúng để đấu tranh, phê bình, giáo dục và xử lý nghiêm minh những cán bộ, đảng viên mắc bệnh cá nhân chủ nghĩa, tham ô, lâng phí, gây nguy hại cho Đảng, cho Nhà nước, cho nhân dân.

Thứ hai, giáo dục đạo đức cách mạng gắn liền với nguyên tắc tự phê bình và phê bình trong các tổ chức đảng. Cùng với việc chống chủ nghĩa cá nhân, Đảng ta phải đẩy mạnh và nâng cao chất lượng tự phê bình và phê bình, nêu cao tính tiên phong gương mẫu, tự tu dưỡng rèn luyện của cán bộ, đảng viên, trong đó đội ngũ cán bộ lãnh đạo chủ chốt ở các cấp phải đi tiên phong nhằm phòng, chống sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Trong việc tự phê bình và phê bình, phải chỉ rõ ưu, khuyết điểm và nguyên nhân, không được né nang, né tránh, dối hoà vi quý. Phải coi đây là một cuộc đấu tranh rất khó khăn, bởi nó không chỉ dễ gây mất đoàn kết, gây mâu thuẫn nội bộ mà đôi khi còn bị lợi dụng để trù dập, ức hiếp lẫn nhau. Do vậy, cán bộ, đảng viên phải thấm nhuần đạo đức cách mạng để ra sức học tập và xây dựng kiểu mẫu tốt; kiên quyết đấu tranh sửa chữa khuyết điểm; thông qua tự phê bình và phê bình giúp nhau tiến bộ, tăng cường đoàn kết trong Đảng, nâng cao kỷ luật và uy tín của Đảng. Giữ vững nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt Đảng, tăng cường công tác quản lý cán bộ, đảng viên, kiên quyết đưa ra khỏi Đảng, bộ máy nhà nước những người không đủ tư cách đạo đức, loại bỏ những nhân tố đang làm mất uy tín, trở thành nguy cơ đe doạ Đảng cầm quyền.

Thứ ba, giáo dục đạo đức cách mạng gắn liền với việc nâng cao trách nhiệm cá nhân, tổ chức đảng, nhất là cấp trung ương

và những người đứng đầu các tổ chức đảng. Trong bối cảnh hiện nay, để chống tham ô, lãng phí quan liêu thì việc nâng cao ý thức trách nhiệm của cán bộ và tinh thần dám chịu trách nhiệm, dám từ chức của cán bộ lãnh đạo như là một ứng xử văn hoá - văn hoá từ chức - là phẩm chất đạo đức hết sức quan trọng. Nó phải được xây dựng thành chế độ trách nhiệm, nhất là trách nhiệm của người đứng đầu. Chỉ khi người cán bộ dám nghĩ dám làm, hết lòng, hết sức phục vụ Tổ quốc và nhân dân, dám chịu trách nhiệm và phải chịu trách nhiệm trước công việc được giao thì chúng ta mới có thể vượt qua được khó khăn, thách thức, đưa sự nghiệp đổi mới tiếp tục phát triển.

Cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu phải là tấm gương sáng về phẩm chất đạo đức, lối sống “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”. Công tác phòng, chống tham nhũng phải là nội dung kiểm điểm định kỳ công tác của các cấp, các ngành. Kết quả thực hiện phòng, chống tham nhũng là một tiêu chí không thể thiếu được trong việc bình xét thi đua, khen thưởng và phân loại chất lượng đảng viên, đề bạt cán bộ.

Mỗi cán bộ, đảng viên đều làm việc, sinh hoạt trong một cơ quan, một tổ chức đảng - ngôi nhà thứ hai của mình. Tổ chức có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc giáo dục, quản lý cán bộ, đảng viên, góp phần hình thành và giữ gìn đạo đức cách mạng cho mỗi cán bộ, đảng viên. Nếu cán bộ đảng viên được hoạt động trong một tổ chức tốt, nghĩa là tổ chức với chức năng nhiệm vụ rõ ràng, quy chế quy định chặt chẽ, kiểm tra thường xuyên, kỷ luật nghiêm minh, đoàn kết, thân ái thì cán bộ có môi trường công tác tốt, ít xảy ra tiêu cực, vi phạm pháp luật, đạo đức, lối sống.

Đặc biệt, tổ chức cơ sở đảng là cơ quan trực tiếp quản lý cán bộ, đảng viên về mọi mặt, do vậy, cần coi trọng việc nêu gương của người đứng đầu và các lãnh đạo chủ chốt của mỗi cơ quan, tập thể cấp ủy. Có quy chế đài ngộ đặc biệt đối với những cán bộ làm tốt; đồng thời, có cơ chế nghiêm khắc về trách nhiệm người đứng đầu tổ

chức đảng khi để xảy ra tham nhũng nơi mình được giao nhiệm vụ lãnh đạo, quản lý.

Trong tình hình hiện nay, vấn đề đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên không chỉ là vấn đề riêng của mỗi cá nhân mà ngày càng trở thành nội dung quan trọng trong công tác xây dựng Đảng đối với một đảng cầm quyền. Để lãnh đạo thành công sự nghiệp đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, việc bồi dưỡng, rèn luyện nâng cao đạo đức cách mạng, phòng chống chủ nghĩa cá nhân ích kỷ theo tư tưởng Hồ Chí Minh là trách nhiệm của toàn Đảng, của cả hệ thống chính trị và của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Để hoàn thành được những đòi hỏi của cách mạng trong điều kiện mới, trước hết, việc thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng XI, Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá XI) phải được coi là nhiệm vụ cấp bách nhất hiện nay, trong đó xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, về tổ chức, về phẩm chất đạo đức là đòi hỏi sống còn nhằm bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ và cũng chính là bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh.

Chú thích:

1. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 2*, H. NXB Chính trị Quốc gia, 1995, tr. 260.
- 2, 10. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 10*, H. NXB Chính trị Quốc gia, 1995, tr. 306, 4.
- 3, 9. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 9*, H. NXB Chính trị Quốc gia, 1995, tr. 291, 283
4. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 12*, H. NXB Chính trị Quốc gia, 1996, tr. 438 - 439.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX*, H. NXB Chính trị Quốc gia, 2001, tr. 67, 135.
6. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X*, H. NXB Chính trị Quốc gia, 2006, tr. 263 - 264.
7. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, H. NXB Chính trị Quốc gia, 2011, tr. 173.
8. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành trung ương*, H. NXB Chính trị Quốc gia, 2012, tr. 22.